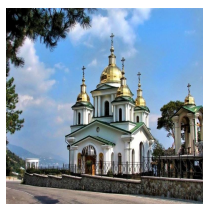
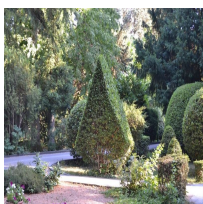

В. Я. Цимбалюк

Ореанда

ОРЕАНДА – селище міського типу Ялтинської міської ради Автономної Республіки Крим; морський курорт. Має статус істор. насел. місця України (від 2001). Підпорядк. Лівадій. селищ. раді. О. знаходиться на узбережжі Чорного моря, за 5 км від Ялти. Площа 1,36 км². За переписом насел. 2001, проживала 891 особа (складає 99,7 % до 1989); станом на 1 січня 2014 – 921 особа. Проходить автомобілі. шлях Ялта–Алупка. Розрізняють 2 частини с-ща: Нижня О. та Верхня О. Вперше О. згадується 1360 у казначей. списках Кафи. Назва поселення з грец. мови перекладається як «скалиста», «скельна», оскільки тут дуже гориста місцевість. 1475–1774 – під владою Осман. імперії; від 1774 – Рос. імперії. 1784–96 – у складі Таврій. обл.; 1796–1802 – Новорос., 1802–1921 – Таврій. губ. У 1-й пол. 19 ст. О. належала графу Потоцькому, пізніше – цар. родині. У 1840-х рр. тут побудовано палац, що 1882 згорів. В О. побував амер. письменник М. Твен. 1885 великим князем К. Романовим зведено у грузин.-візант. стилі церкву Покрови Пресвятої Богородиці (нині пам'ятка архітектури нац. значення). Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. 1920–54 – у складі РФ, відтоді – України; 1921–45 – Крим. АРСР, 1945–91 – Крим. обл., від 1991 – АР Крим (1991–98 – Респ. Крим). Від листопада 1941 до квітня 1944 – під нім. окупацією. 1948 у с-щі збудовано санаторій «Нижня Ореанда», у 1950-х рр. – санаторій «Гліцинія». У рад. період в них відпочивала значна кількість відомих науковців, письменників, митців, культур. діячів, дипломатів. Був відкритий цех з виготовлення вина «Херес» вироб.-аграр. об'єдн. «Масандра». Від 1971 – смт. Від 1972 охороняють пам'ятку садово-парк. мистецтва місц. значення парк «Нижня Ореанда». 2006 освячено церкву св. архістратиґа Михаїла. У березні 2014 Крим. п-ів окуповано рос. армією.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Ореанда / В. Я. Цимбалюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-76018>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).